

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

Marts 2022

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

Erhvervsministeriets forvaltning af hjælpe- pakker under COVID-19

Vedrører:**Statsrevisorernes beretning nr. 6/2021 om Erhvervsministeriets forvaltning af hjælpepakker under COVID-19**

23. februar 2022

RN 302/22

Erhvervsministerens redegørelse af 25. januar 2022

1. Rigsrevisionen vurderer i dette notat de initiativer, som erhvervsministeren har iværksat og vil iværksætte som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner.

Konklusion

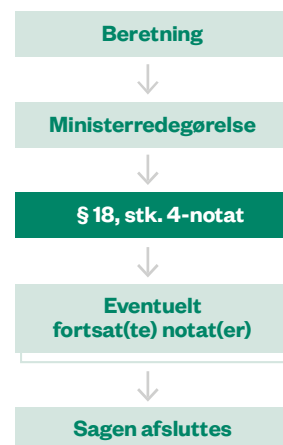
Erhvervsministeren tilkendegiver i sin redegørelse, at ministeren tager beretningen til efterretning, og at Erhvervsministeriet vil søge at indarbejde Statsrevisorernes kritik og anbefalinger i ministeriets administration. Ministeren oplyser også, at ministeriet i forbindelse med efterkontrollen har særligt fokus på særligt risikable sager. Herunder har Erhvervsstyrelsen etableret et overblik over de straksudbetalte sager og vil have et særligt fokus på henvendelser fra Hvidvasksekretariatet, ophørte virksomheder og øvrige virksomheder, der vurderes særligt risikable ud fra en betragtning om risiko- og væsentlighed. Rigsrevisionen finder initiativerne tilfredsstillende og vurderer, at denne del af sagen kan afsluttes. Rigsrevisionen baserer konklusionen på følgende:

- Erhvervsministeriets fokus på at nedbringe fejl i forbindelse med slutafregningen, så virksomhederne får den kompensation, de er berettiget til.
- Erhvervsministeriets særlige fokus på særligt risikable sager, herunder henvendelser fra Hvidvasksekretariatet, straksudbetalte sager og ophørte virksomheder.
- Erhvervsministeriets sagsbehandlingstider er generelt set tilfredsstillende.

Erhvervsministeren oplyser, at 97 % af de virksomheder, der modtog kompensation fra de 3 største kompensationsordninger i den undersøgte periode (marts-august 2020), har indrapporteret deres oplysninger til slutafregningen, og at Erhvervsministeriet nu har igangsat efterkontrollen.

Rigsrevisionen vil fortsat orientere Statsrevisorerne om:

- Erhvervsministeriets gennemførelse af efterkontrollen for den første fase af hjælpepakkerne (marts-august 2020) for de 3 største kompensationsordninger.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i november 2021 en beretning om Erhvervsministeriets forvaltning af hjælpepakker under COVID-19. Beretningen handlede om, hvorvidt ministeriet har sikret en tilfredsstillende forvaltning af de 3 største kompensationsordninger – lønkomensation, komensation til selvstændige og komensation for faste omkostninger – i perioden marts-august 2020, hvor der blev udbetalt ca. 26 mia. kr. i komensation til ca. 94.000 virksomheder.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de det tilfredsstillende, at Erhvervsministeriet på kort tid og under vanskelige forhold havde implementeret hjælpepakkerne og havde levet op til Folketingets målsætning om hurtig udbetaling til erhvervslivet. Statsrevisorerne fandt dog, at ministeriets indsats for at minimere risikoen for fejludbetalinger og svig med de 3 største kompensationsordninger ikke havde været helt tilfredsstillende. Kontrollen med ordningerne var i høj grad baseret på en efterkontrol, der endnu ikke er gennemført, og som er udskudt flere gange.

4. Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Gennemgang af ministerens redegørelse

Erhvervsministeriets design og gennemførelse af kontroller

5. Statsrevisorerne bemærkede, at Erhvervsministeriet generelt har designet et robust og sammenhængende kontrolsetup, hvor automatiske kontroller muliggør, at ikke-risikable ansøgninger kan udbetales hurtigt, og mere risikable ansøgninger udtages til manuel kontrol. Kontrollerne suppleres af henvendelser fra Hvidvasksekretariatet om mulig svig, som ministeriets kontroller ikke kan fange.

6. Statsrevisorerne bemærkede også, at Erhvervsministeriet for 86 % af de manuelt behandlede ansøgninger i førkontrollen har afdækket, om virksomhederne lever op til tildelingskriterierne. For 5 % af ansøgningerne er der begået fejl i sagsbehandlingen, og for 8 % af ansøgningerne er det kun delvist afdækket, om virksomhederne lever op til tildelingskriterierne.

7. Erhvervsministeren oplyser, at Erhvervsministeriet selvsagt skal søge så vidt muligt at nedbringe fejl i sagsbehandlingen, og at det naturligvis skal sikres, at virksomhederne får den komensation, de er berettiget til, hverken mere eller mindre. Ministeren oplyser videre, at kompensationsordningerne er baseret på, at virksomhederne i en række tilfælde ansøger på grundlag af deres forventede omsætningsnedgang, som selvsagt kan afvige fra den efterfølgende konstaterede omsætningsnedgang, som slutafregningen skal basere sig på. Det er således først i forbindelse med den endelige slutafregning, at det faktiske kompensationsbeløb kendes.

Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Erhvervsministeriet har fokus på at nedbringe fejl i forbindelse med slutafregningen, så virksomhederne får den komensation, de er berettiget til. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at denne del af sagen kan afsluttes.

Slutafregning

Virksomhederne skal efter kompensationsperiodens afslutning bl.a. indberette deres realiserede økonomiske resultater og det faktiske antal hjemsendte medarbejdere til Erhvervsstyrelsen. Disse oplysninger sammenholdes med de forventede resultater, der lå til grund for udbetalingen af komensation. På den baggrund foretages en slutafregning, hvor virksomhederne får udbetalt tilgodehavender eller skal tilbagebetale overskydende komensation. Erhvervsstyrelsen foretager også en egentlig efterkontrol af nogle virksomheder baseret på en risiko- og væsentlighedstilgang.

Erhvervsministeriets gennemførelse af efterkontrollen

8. Statsrevisorerne bemærkede, at Erhvervsministeriet har udskudt efterkontrollen af ansøgninger med ca. 11 måneder, og dermed ligger efterkontrollen op til 1½ år efter udbetalingen af kompensation.

9. Erhvervsministeren oplyser, at Danmark i efteråret 2020 og hen over vinteren 2020/2021 var præget af varierende grader af nedlukning med høje smittetal og restriktioner, og at det på den baggrund blev besluttet af udskyde efterkontrollen. Ministeren oplyser, at det ikke ville være en holdbar situation, at staten med den ene hånd udbetalte kompensation til virksomhederne og samtidigt med den anden hånd potentielt opkrævede for meget udbetalt kompensation på et tidspunkt, hvor mange virksomheders likviditet var presset. Ministeren oplyser også, at et andet væsentligt forhold af praktisk og resurse-mæssig karakter er, at efterkontrollen i udgangspunktet håndteres af de samme medarbejdere i Erhvervsstyrelsen, der gennem behandling af ansøgninger har oparbejdet erfaring og kendskab til ordningerne. Endelig oplyser ministeren, at siden beretningen blev offentliggjort i november 2021, har 97 % af virksomhederne indberettet deres oplysninger for de første kompensationsperioder, og Erhvervsministeriet har nu påbegyndt sagsbehandlingen.

Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at størstedelen af de virksomheder, der har modtaget kompensation i den undersøgte periode, har indberettet deres oplysninger til en slutfregning, og at Erhvervsministeriet har påbegyndt efterkontrollen.

Rigsrevisionen vil fortsat følge Erhvervsministeriets gennemførelse af efterkontrollen for den første fase af hjælpepakker (marts - august 2020) for de 3 største kompensationsordninger.

Erhvervsministeriets håndtering af særligt risikable sager - henvendelser fra Hvidvasksekretariatet og straksudbetalte sager

10. Statsrevisorerne konstaterede, at udskydelsen af efterkontrollen - ikke mindst efterkontrollen af de særligt risikable sager - indebærer risiko for, at nogle virksomheder kan have modtaget uberettiget kompensation, som det ikke vil være muligt at få tilbagebetalt. Statsrevisorerne bemærkede, at selv om 76 % af henvendelserne fra Hvidvasksekretariatet anses for relevante, er opfølgningen på henvendelserne udskudt uden en klar begrundelse. Statsrevisorerne bemærkede også, at Erhvervsministeriet kun i få tilfælde har straksudbetalt ansøgninger, som var undtaget for straksudbetaling, men at Erhvervsstyrelsen ikke har etableret et fuldt overblik over målgruppen for straksudbetaling.

Det fremgik også af beretningen, at Rigsrevisionen fandt, at Erhvervsministeriet - set i lyset af den udskudte efterkontrol - burde have afdækket behovet for en tidligere efterkontrol af disse særligt risikable sager, herunder både "relevante" henvendelser fra Hvidvasksekretariatet og straksudbetalte sager.

11. Erhvervsministeren bemærker, at Statsrevisorerne og Rigsrevisionen betoner vigtigheden af efterkontrol for så vidt angår særligt risikable sager, og at det har givet ministeren anledning til en særlig indsats fra Erhvervsministeriets side. Ministeriet har i en målrettet indsats fokus på de virksomheder, der er ophørt undervejs, herunder virksomheder, der er gået konkurs. Ministeren oplyser, at Erhvervsstyrelsen har fremrykket slutafregningen (efterkontrollen) for denne gruppe som følge af beretningen. Efterkontrollen for virksomheder, der er gået konkurs, er igangsat i januar 2022. På tilsvarende vis har ministeriet fokus på virksomheder, der vurderes særligt risikable ud fra en række kriterier om risiko og væsentlighed. Disse virksomheder bliver pålagt krav om revisorbistand, og Erhvervsstyrelsen foretager en udvidet kontrol af sagerne.

Erhvervsministeren oplyser videre, at Erhvervsstyrelsen er i gang med opfølgningen på hvidvaskefterretninger. Ministeren bemærker, at virksomheder, der har modtaget mindst 25.000 kr. i kompensation via lønkompensationsordningen og ordningen for selvstændige mv., og hvor Erhvervsstyrelsen har modtaget en hvidvaskefterretning, der efter en gennemgang vurderes relevant, bliver pålagt krav om revisorbistand, når de slutafregner. Samtidig vil der i den generelle sagsbehandling i efterkontrollen blive fulgt op på henvendelser fra Hvidvasksekretariatet, og Erhvervsstyrelsen kan fx også bede virksomheder om yderligere dokumentation eller partshøre virksomheden om relevante forhold i hvidvaskefterretningen. Såfremt der er indikationer på og tilstrækkeligt grundlag for, at virksomheden forsætligt har afgivet forkerte oplysninger for at modtage uberettiget kompensation, vil Erhvervsstyrelsen politianmelde virksomheden.

Erhvervsministeren bemærker, at Folketingets Finansudvalg i april 2020 besluttede, at der først skulle foretages en fuld sagsbehandling af de straksudbetalte ansøgninger i forbindelse med slutafregningen. Ministeren oplyser, at Erhvervsstyrelsen nu har etableret et overblik over de straksudbetalte sager og har igangsat sagsbehandlingen af sagerne i forbindelse med slutafregningen.

12. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Erhvervsministeriet har igangsat en grundig efterkontrol af de særligt risikable sager, herunder henvendelser fra Hvidvasksekretariatet, straksudbetalte sager og ophørte virksomheder. Disse sager indgår i den efterkontrol, som Rigsrevisionen vil følge, jf. pkt. 9.

Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at denne del af sagen kan lukkes.

Erhvervsministeriets sagsbehandlingstid

13. Statsrevisorerne bemærkede, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for ansøgninger om lønkompensation, kompensation til selvstændige og straksudbetalinger samlet set har været tilfredsstillende. Statsrevisorerne bemærkede samtidig, at det ikke er helt tilfredsstillende, at 7 % af virksomhederne, der har søgt om kompensation for faste omkostninger, har måttet vente mere end 60 dage på en afgørelse.

14. Erhvervsministeren oplyser, at ministeren er enig i, at det ikke er helt tilfredsstillende, at nogle virksomheder har måttet vente i mere end 60 dage, men bemærker samtidig, at Erhvervsstyrelsen sendte et brev til de virksomheder, der havde ventet mere end 30 dage på at få deres ansøgning behandlet og informerede virksomhederne om baggrunden for forsinkelsen. Erhvervsstyrelsen meddelte desuden på sin hjemmeside, at der kunne forventes længere sagsbehandlingstider på grund af et stort antal ansøgninger til ordningen.

Rigsrevisionen finder i beretningen generelt Erhvervsministeriets sagsbehandlingstider tilfredsstillende og anerkender, at ministeriet i perioder har skullet håndtere et særligt stort antal ansøgninger. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at denne del af sagen kan afsluttes.

Lone Strøm